

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 679)

Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Kırklareli Milletvekili Necdet Tekin'in Yükseköğretim Personel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/797, 2/760)

T.C.

Başbakanlık

13.12.2000

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-183/6284

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 13.10.2000 tarihinde kararlaştırılan "Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

GENEL GEREKÇE

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 18 inci maddesinde vakıflar tarafından kurulmuş yükseköğretim kurumlarının giderlerine katkıda bulunmak amacı ile ilgili yükseköğretim kurumunun başvurusu, Yükseköğretim Kurulunun görüşü ve Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Maliye Bakanlığınca Devlet yardımı yapılabileceği hükme bağlanarak, yardım miktarının, vakıf yükseköğretim kurumunun toplam bütçe giderlerinin yüzde kırkbeşini geçemeyeceği öngörülmüştür.

Bu maddeye göre Devlet yardımına hak kazanabilmek için vakıf yükseköğretim kurumunun;

- En az iki yıl eğitim-öğretim yapmış olması,
  - Üniversitelerarası Kurulca görevlendirilen değerlendirme komisyonunca tespit edilen tanınmış bilimsel dergilerde öğretim üyesi başına düşen yayın sayısı bakımından bu esasa göre sıralanan Devlet üniversitelerinin ilk yarısına girecek durumda olması,
  - Öğrenci yerleştirme sınavında fen ve matematik puanlarına göre ilk ikibine giren öğrencilerin üniversitelere yerleştirilmeleri suretiyle yapılacak sıralamada Devlet üniversitelerinin ilk yarısına girecek durumda olması,
  - Öğrencilerin en az yüzde onuna eğitim-öğretim masraflarını karşılayacak burs vermesi.
- şartları öngörülmüştür.

Bununla birlikte, anılan maddede "Söz konusu sıralamada en sonda yer alan beş devlet üniversitesi düzeyinde olan vakıf yükseköğretim kurumlarına yukarıda belirlenen esaslara göre, bütçelerinin en çok yüzde yirmi oranına kadar yardım yapılabilir." hükmü de yer almaktadır.

Ancak, anılan hüküm yazılış itibarıyla yoruma açık bir hüküm olup uygulamada çeşitli aksaklıklara yol açmaktadır. Bu hükümle, ek 18 inci maddenin yedinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde öngörülen şartları taşımayan vakıf üniversitelerine bütçelerinin yüzde yirmisine kadar yardım yapılmasını öngörmüş olmasına karşın, söz konusu hüküm yanlış anlaşılabilir. Nitekim, bu tür yanlış değerlendirmeler sonucunda bir kısım vakıf üniversitelerine, hak ettikleri yardımlar yapılmamakta, hatta yapılan ödemelerin geri alınması yoluna gidilmektedir.

Tasarı, bu aksaklıkların giderilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. – Madde ile, bilimsel faaliyette bulunabilmeleri için gerekli olan maddi imkânlarla kavuşturulmaları amacıyla, vakıflar tarafından kurulmuş yükseköğretim kurumlarının giderlerine katkıda bulunmak üzere yapılan Devlet yardımlarını almaya hak kazanabilmek için gerekli olan şartlar azaltılarak, vakıf üniversitelerinin Devlet yardımı almaları kolaylaştırılmaktadır.

Madde 2. – Yürürlük maddesidir.

Madde 3. – Yürütme maddesidir.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu

*Türkiye Büyük Millet Meclisi
Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve
Spor Komisyonu
Esas No. : 1/797
Karar No. : 9*

19.4.2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuz, gündeminde yer alan "Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı"nı 25 Ocak ve 19 Nisan 2001 tarihlerinde görüşmüştür. Bu toplantılara Millî Eğitim Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu yetkilileri katılmışlardır.

Komisyonumuz; 25 Ocak 2001 tarihli toplantısında konunun daha ayrıntılı bir şekilde incelenmesi için Tasarıyı bir Alt Komisyona havale etmiş; Alt Komisyonun hazırladığı raporu da 19 Nisan 2001 tarihli gündemiyle görüşmeye başlamıştır.

Söz konusu Tasarı ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf üniversitelerine yapılacak Devlet yardımı ile ilgili ek 18 inci maddesinde değişiklik öngörülmektedir.

Alt Komisyon Başkanı tarafından verilen bilgilerden anlaşıldığına göre, ülkemizde eğitim-öğretim faaliyeti gösteren 18 vakıf üniversitesi rektörleri Komisyona gelerek konu hakkında detaylı bilgi sunmuşlardır.

Bu bilgiler ışığı altında; 2647 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 18 inci maddesinin yeniden düzenlenmesinin gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Komisyonumuz; vakıf üniversitelerine yapılacak Devlet yardımı ile ilgili kriterleri, günümüzün gelişen ve değişen koşulların, ÖSYM'deki yeni teknik uygulamalar sonucunda ortaya çıkan durumların ışığında yeniden belirlemiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 18 inci maddesi aşağıdaki gerekçeler doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir. Buna göre;

Vakıf yükseköğretim kurumlarında çağın gerektirdiği kalite düzeyi yüksek olan eğitimi-öğretimi teşvik etmeyi amaçlayan Devlet yardımı ile ilgili 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 18 inci maddesinin mevcut halinde bazı belirsizlikler bulunmakta, yoruma açık olması nedeniyle uygulamada bazı sorunlarla karşılaşmakta, bir kısım vakıf yükseköğretim kurumları hak ettikleri yardımı alamamaktadır.

Kanun maddesinin yanlış yorumlanmasının önlenmesi, yoruma açık olmaması, belirsizliklerin giderilmesi ve gelişen teknolojide uygun yeni şartlar da ilave edilerek yeniden düzenlenmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 18 inci maddesinde yapılan değişiklik ile;

1. Vakıf yükseköğretim kurumlarına yapılacak Devlet yardımının ne şekilde yapılacağı ve yapılacak azami yardım miktarının nasıl hesaplanacağı yeniden düzenlenmiştir.

2. "Vakıf üniversiteleri merkezleri dışındaki illerde yükseköğretim kurumları kurabilirler" ifadesi yeni düzenleme ile madde metninden çıkartılarak vakıf üniversitelerine "kampus üniversitesi" olma niteliğinin kazandırılması amaçlanmıştır.

3. Devlet yardımı talebinde bulunan vakıf yükseköğretim kurumlarının bu yardımdan yararlanma şartları yeniden düzenlenmiş, yapılacak Devlet yardımının azami haddi makul bir seviyeye çekilmiştir.

Yapılan bu yeni düzenleme ile vakıf yükseköğretim kurumlarının;

– ÖSYM sınavı ile yerleştirilen başarılı, fakat maddi imkânları kısıtlı olan öğrencilerden % 10'una burs verilmesi zorunluluğu var iken bu oran en az % 15 tam bursa çıkartılarak daha çok öğrencinin burstan yararlandırılması amaçlanmıştır.

– Vakıf yükseköğretim kurumunun kendi akademik kadrosunu oluşturmak amacıyla; Yükseköğretim Kurulunca yurt içinde veya yurt dışında belirlenen üniversitelerde vakıf yükseköğretim kurumu adına doktora yapan öğrencilerin giderlerinin vakıf üniversitesince karşılanması ve yurt dışında yerleşik öğretim üyelerinin vakıf yükseköğretim kurumlarında görev almalarının sağlanması zorunluluğu getirilmiştir.

– Vakıf yükseköğretim kurumlarında eğitim-öğretim daha kaliteli olması için lisans düzeyindeki örgün öğretim programlarında görev alan öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısının, Devlet üniversitelerinin öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı ortalamasına eşit veya daha az olmasının sağlanması amaçlanmıştır.

– Bilimsel yayın yapılması hususunda, değerlendirilmeye alınacak yayını yapan öğretim elemanının en az bir eğitim-öğretim yılı o üniversitede tam gün görev yapmış olması şartı getirilerek bilimsel aktivitede devamlılığın olması sağlanmıştır.

– ÖSYM sistemine göre sayısal, sözel ve eşit ağırlık puanları esas alınarak yerleştirilen ve bu sınav ile ilk yüzde beşe giren öğrencilerden öğrenci almış olması hükmü getirilerek puan türleri yönünden sisteme uygunluk sağlanmış, daha önce "ilk iki bin" şeklindeki baraj makul bir ölçüye çekilmiştir.

— Azamî ve asgarî hadleri belirlenen vakıf üniversitelerinin devlet yardımından yararlanma oranları; tasarıda yer alan şartların tümünü sağlayan üniversiteler için azamî haddin tamamı, bu şartlardan (a), (b), (c), (d) bendlerinde yer alanların yanı sıra (e) veya (f) bendinde yer alan şartları sağlayan üniversiteler için azamî haddin yüzde sekseni, sadece asgarî şartları taşıyan üniversiteler için ise yüzde altmışı kadar yardım yapılabileceği öngörülerek, üniversitelerin devlet yardımından başarı durumlarına göre adil bir şekilde yararlanabilmelerinin sağlanması amaçlanmış, asgarî şartları taşımayan üniversitelerin Devlet yardımından yararlanamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda açıklanan gerekçeler doğrultusunda yeniden yazılan Tasarının 1 inci maddesi ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 nci ve 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca oylanarak kabul edilmiştir.

Raporumuz, esas komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere, Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Abdurrahman Küçük</i>	<i>Halil Çalık</i>	<i>Abdülbaki Erdoğan</i>
Ankara	Kocaeli	Diyarbakır
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mücahit Himoğlu</i>	<i>Mahmut Göksu</i>	<i>Akıf Gülle</i>
Erzurum	Adıyaman	Amasya
Üye	Üye	Üye
<i>Ayşe Gürocak</i>	<i>Yahya Çevik</i>	<i>İbrahim Halil Oral</i>
Ankara	Bitlis	Bitlis
Üye	Üye	Üye
<i>Hasan Erçelebi</i>	<i>Lütfi Doğan</i>	<i>Ayvac Gökdemir</i>
Denizli	Gümüşhane	Erzurum
Üye	Üye	Üye
<i>Ahat Andıcan</i>	<i>Bozkurt Yaşar Öztürk</i>	<i>Bahri Sipahi</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Güler Arslan</i>	<i>Saffet Başaran</i>	Avni Doğan
İzmir	İzmir	Kahramanmaraş
Üye	Üye	(İmzada bulunamadı)
<i>Mehmet Sağlam</i>	<i>Seydi Karakuş</i>	<i>Ömer Ertaş</i>
Kahramanmaraş	Kütahya	Mardin
Üye	Üye	Üye
<i>Musa Uzunkaya</i>	<i>M. Salth Yıldırım</i>	
Samsun	Şırnak	

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. — 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun ek 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ek Madde 18. — Vakıflar tarafından kurulmuş yükseköğretim kurumlarının giderlerine katkıda bulunmak amacıyla ilgili yükseköğretim kurumunun müracaatı, Yükseköğretim Kurulunun görüşü ve Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Maliye Bakanlığınca Devlet yardımı yapılır.

Yapılacak Devlet yardımı: Devlet yükseköğretim kurumlarına o yıl tahsis edilen toplam bütçe ödeneklerinin örgün öğrenci sayısına bölünmesiyle elde edilen miktarı, ilgili vakıf yükseköğretim kurumunda okuyan öğrenci sayısıya çarpılması sonucu bulunulacak miktarın yüzde otuzunu geçemez. En az iki yıl eğitim-öğretim yapmış olan vakıf üniversiteleri Devlet yardımı almak amacı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına müracaat ederler.

Vakıf yükseköğretim kurumlarına;

- a) En az iki eğitim-öğretim yılını tamamlamış olması,
- b) Öğrencilerin en az yüzde on beşine eğitim-öğretim masraflarını karşılayacak düzeyde tam burs vermesi,
- c) Öğrenci alınan her program için, öğretim üyesi yetiştirmek amacıyla, vakıf üniversitelerince seçilerek Yükseköğretim Kurulu tarafından yurt içinde veya yurt dışında belirlenen üniversitelere yerleştirilen ve izlenen doktora öğrencilerine, kontenjanı 50'ye kadar olan programlar için bir, 50 ile 100 arasında olan programlar için iki ve kontenjanı 100'den fazla olan programlar için üç öğrenciye eğitim-öğretim ve diğer masraflarını karşılayacak düzeyde, burs vermesi veya üniversitelerin bu doktora öğrencileri kadar, yurt dışında yerleşik Türk uyruklu öğretim üyesini en az bir eğitim-öğretim yılı sözleşmeli tam gün statüsünde çalıştırdığı Yükseköğretim Kuruluna belgelenmesi,
- d) Üniversitelerin lisans düzeyindeki örgün öğretim programlarında en az bir eğitim-öğretim yılı sözleşmeli tam gün statüsünde çalışan (kısmi statüde görevli, ek ders veya diğer üniversitelerden görevlendirme suretiyle çalışanlar hariç) öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısının, bu esasa göre hesaplanan Devlet üniversitelerinin öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısının ortalamasına eşit veya daha az olması,

e) Üniversitelerarası Kurulca görevlendirilen komisyonca yapılacak değerlendirme sonucunda; bir önceki yıl sonu itibarıyla tespit edilen tanınmış bilimsel dergilerde, üniversitede en az bir eğitim-öğretim yılı sözleşmeli tam gün statüsünde çalışan (kısmi statüde görevli, ek ders veya diğer üniversitelerden görevlendirme suretiyle çalışanlar hariç) öğretim üyesi başına düşen yayın sayısı bakımından, bu esasa göre sıralanan Devlet üniversitelerinin ilk yarısına girecek durumda olması,

f) Öğrenci Seçme ve Yerleştirme sisteminde sayısal, sözel ve eşit ağırlığa göre, Öğrenci Seçme ve yerleştirme merkezince o yıl yerleştirilen örgün öğretim öğrencileri arasında ilk yüzde beşe giren öğrenci almış olması ve Üniversitenin örgün öğretim programları toplam öğrenci kontenjanı ile her bir puan türünün göreceli önemini yansıtan ağırlıkları dikkate alınarak yapılan değerlendirmede, bu esasa göre sıralanan Devlet üniversitelerinin ilk yarısına girmesi,

Şartlarından asgarî (a), (b), (c) ve (d) bentlerini yerine getirmeleri halinde Devlet yardımı yapılır. Buna göre, yukarıda ikinci fıkrada belirtilen miktarın;

(a), (b), (c), (d), (e) ve (f) bentlerinde sayılan tüm şartları yerine getiren vakıf yükseköğretim kurumlarına tamamı,

– Asgarî şartlardan (a), (b), (c) ve (d) bentlerinin yanı sıra (e) veya (f) bentlerinden birini yerine getiren vakıf yükseköğretim kurumlarına yüzde sekseni,

– Sadece asgarî şartları yerine getiren vakıf yükseköğretim kurumlarına yüzde altmışı,

Devlet yardımı olarak verilir. Asgarî şartları yerine getiremeyen vakıf yükseköğretim kurumlarına Devlet yardımı yapılmaz.

Bu madde de belirtilen azamî ve asgarî düzeyler arasında yer alan vakıf yükseköğretim kurumlarına yapılacak yardım miktarı, Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılacak değerlendirme esas alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilir. Vakıf yükseköğretim kurumlarına yapılacak yardım her yılın ilk yarısında iki eşit taksit halinde ödenir.

Yardım alan vakıf yükseköğretim kurumu her yıl nisan ayı sonuna kadar, bir önceki yılın gelir ve giderlerini Maliye Bakanlığına, Millî Eğitim Bakanlığı ile Yükseköğretim Kuruluna göndermek zorundadır.

Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili olarak vakıf yükseköğretim kurumlarından her türlü belge ve bilgiyi istemeye ve gerektiğinde merkez denetim elemanları vasıtasıyla denetim ve inceleme yaptırmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 2. – Bu Kanunun 1 inci maddesi ile değiştirilen ek 18 inci maddenin (c) bendi 1.1.2002 tarihinde, diğer hükümleri ise 1.1.2001 tarihinden geçerli olmak üzere, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yükseköğretim Personel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygı ile arz ederim.

Necdet Tekin

Kırklareli

GEREKÇE

11.10.1983 tarihli ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasındaki değişiklikle ikinci öğretimde ödenecek ek ders ücretine sınırlama getirilerek normal eğitimin aksamadan yürütülmesi, ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle de teorik ders dışı faaliyetlerin ek ders ücretinin hesaplanmasında dikkate alınması ve buna bir sınır getirilmesi sağlanarak, her iki değişiklik ile maddenin mevcut halindeki yorum farklılıkları nedeniyle uygulamada yaşanan sorunların giderilmesi amaçlanmıştır.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

16.5.2001

Esas No. : 1/797, 2/760

Karar No. : 40

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca, 13.12.2000 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, Başkanlıkça 20.12.2000 tarihinde tali komisyona olarak Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Yüksek Öğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 25.4.2001 tarihinde yaptığı 42 nci birleşimde Hükümeti temsilen Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu, Maliye ve Millî Eğitim Bakanlıkları ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, eğitim ve öğretim toplumun gelişmesine, çağdaşlaşmasına ve bilgi toplumu aşamasına ulaşmasına yön ve güç katacak en önemli temel unsurlardan biridir. Bu nedenle, eğitim ve öğretimi etkili hale getirecek ve yaygınlaştıracak girişimlerin Devletçe öncelikle yerine getirilmesinin yanında, özel kurum ve kuruluşların da özendirilip, desteklenmesi ülkemiz yükseköğretimine hem nitelik hem de nicelik olarak büyük yarar sağlayacaktır. Bu amaçla, 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununa eklenen ek 18 inci madde ile vakıflar tarafından kurulmuş yüksek öğretim kurumlarının giderlerine katkıda bulunmak amacıyla Devlet yardımı yapılması hükme bağlanmıştır. Daha sonra, 28.12.1999 tarihli ve 4498 sayılı Kanunla ek 18 inci maddeye vakıf üniversitelerine taşınmaz mal tahsisi de dahil bazı teşvikler içeren hükümler eklenmiştir. Ancak, söz konusu düzenlemeler Anayasa Mahkemesinin 5.1.2001 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 2000/21 sayılı kararı ile iptal edilmiştir. Ortaya çıkan bu durum ile yoruma açık bazı hükümler nedeniyle Devlet yardımı alamama durumu ile karşı karşıya bulunan vakıf üniversitelerinin bilimsel faaliyette bulunabilmeleri için gerekli olan maddî katkının sağlanabilmesi amacıyla ek 18 inci maddenin yeniden düzenlenmesi kamu menfaati açısından önemli hale gelmiştir.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde, vakıflar tarafından kurulmuş yüksek öğretim kurumlarının giderlerine katkıda bulunmak üzere yapılan Devlet yardımlarını almaya hak kazanabilmek için gerekli olan şartların azaltılarak, vakıf üniversitelerinin Devlet yardımı almalarının kolaylaştırılmasının ve yoruma açık mevcut hükümlere açıklık getirilmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan müzakerelerde;

– Gelişmiş ülkelerde üniversitelerin genelde vakıf üniversitesi olarak şekillendiği ve bu üniversitelerin ülke yüksek öğretimine önemli destek sağladığı,

– Tasarı ile getirilen düzenlemelerin vakıf üniversitelerinin desteklenmesinde önemli bir adım olarak görüldüğü, bu çabaların ülkemizin bilgi toplumu aşamasına gelmesine katkı sağlayacağı,

– Tasarı ile büyük şehirler dışında da vakıf üniversitesi açılmasını teşvik edecek düzenlemelere yer verilmemesinin büyük bir eksiklik olduğu, özellikle büyük şehirler dışında kurulacak olan vakıf üniversitelerine daha fazla Devlet yardımı sağlanmasının doğru ve teşvik edici bir yaklaşım olacağı,

– Vakıf üniversitelerinin, bir plan çerçevesinde, belli standart ve hedefler doğrultusunda hizmet veremedikleri düşük maliyetle faaliyete geçebilecek ancak, ülke ihtiyaçlarına cevap vermekten uzak bulunan fakülteleri açmaya yönelindikleri, gerekli önlemler alınmaz ise gelecek yıllarda Devletin sağlanacak imkânlarla bu tip fakültelerin daha da artmasının kaçınılmaz olacağı,

— Vakıf üniversitelerinin bir ihtiyaç sonucunda ortaya çıktığı, bunların eğitim politikamızın tespitinde gözardı edilemeyeceği, Devletçe objektif kriterler çerçevesinde teşvik edilmelerinin ulusal menfaatimizin bir gereği olduğu,

— Konunun daha ayrıntılı bir şekilde ele alınarak özellikle Devlet yardımının daha objektif kriterlere dayandırılması amacıyla bir alt komisyon teşkil edilmesinin yararlı olacağı,

Şeklindeki eleştiri ve temennileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

— Vakıflara Devlet yardımı yapılmasının millî eğitimimizin gelişmesine katkı sağlayacağı, Tasarının bu amaçla hazırlandığı,

— Avrupa Birliğine üyelik sürecinde eğitimi insan gücünün ancak nitelikli yüksek öğretim kurumlarına sağlanabileceği, bu amaçla Tasarıda Devlet yardımının vakıf üniversitelerinin başarı düzeyi de dikkat alınarak verilmesine yönelik düzenlemelere yer verildiği,

— Vakıf üniversitelerine Devlet yardımının öğrenci sayısı yanında, bu üniversitelerin mukayeseli olarak daha fazla maliyetli olan fen bilimleri dallarında eğitim veren fakülteleri de dikkate alınarak belirlenmesinin doğru bir yaklaşım olarak değerlendirildiği, bu amaçla konunun kurulacak bir alt komisyonunda ele alınmasının yararlı olacağı,

İfade edilmiştir.

Bu görüşmeleri takiben tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek, maddelerinin görüşülmesine geçilmiş, ancak Komisyonumuzda ortaya çıkan genel kanı neticesinde bir alt komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

Alt Komisyon 27.4.2001 tarihinde ilgili Bakanlık, kurum ve kuruluş temsilcilerinin de katılımıyla yaptığı titiz ve kapsamlı çalışmalar sonucu hazırladığı metni bir raporla birlikte Komisyonumuza sunmuştur.

Bu defa, Komisyonumuz 1.5.2001 tarihinde, Hükümeti temsilen Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu ile Millî Eğitim Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı temsilcilerinin katılımıyla yaptığı 43 üncü birleşimde, Alt Komisyonca hazırlanan metin esas alınmak suretiyle maddelerinin görüşülmesine başlanmıştır.

Alt Komisyon metninin;

— Çerçeve 1 inci maddesinden önce gelmek üzere; teknolojik gelişmeye paralel olarak elektronik ortamlarda hazırlanarak örgün eğitime yönelik olarak kullanılan her türlü materyale ödenecek telif haklarının esas ve usullerinin belirlenmesi ve örgün eğitimde Yükseköğretim Kurulunun yönlendirici rolüne açıklık getirilmesi doğrultusunda 2547 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin yeniden düzenlenmesini öngören metnin çerçeve 1 inci madde olarak metne eklenmesi ve müteakip madde numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

— Çerçeve 1 inci maddesi; uygulamada tereddütlere yol açmamak amacıyla ifadelere açıklık getirilmesi ve madde numarası 2 olarak değiştirilmesi suretiyle,

— Çerçeve 2 nci maddesi ile düzenlenen 2547 sayılı Kanunun ek 18 inci maddesi, ikinci fıkrası; “ağırlıkları dikkat alınarak,” ifadesinin “ağırlıklar uygulanarak,” şeklinde değiştirilmesi, “bu oranları % 20 oranında” ibaresi vakıf üniversitelerinin, ülkenin ihtiyaçları doğrultusunda eğitim ve öğretim vermelerini sağlamada Yükseköğretim Kurulunun etkinliğinin artırılması amacıyla “bu oranları yarısına kadar” şeklinde değiştirilmesi, üçüncü fıkrasının (c) ve (f) bentlerinin redaksiyona tâbi tutulması ve madde numarası 3 olarak değiştirilmesi suretiyle,

– Çerçeve 3 üncü maddesi 4 üncü madde olarak aynen,

– Yürürlüğü düzenleyen 4 üncü maddesi, metinde yapılan değişiklikler ve maksadı daha iyi ifade edebilmek amacıyla redaksiyona tâbi tutulması ve madde numarası 5 olarak değiştirilmesi suretiyle,

– Yürütmeye ilişkin 5 inci maddesi 6 ncı madde olarak aynen,

Kabul edilmiştir.

Ayrıca, Tasarıda yapılan değişikliklere paralel olarak başlık yeniden düzenlenmiştir.

Ancak, Komisyon raporumuz henüz Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmeden önce; 11.10.1983 tarihli ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında değişiklik yapan, tasarının 4 üncü maddesinin İçtüzüğü'nün 43 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü çerçevesinde Komisyonumuzda yeniden görüşülmesini ve 8.5.2001 tarihinde Komisyonumuza havale edilen 2/760 esas numaralı ve aynı mahiyetteki Kırklareli Milletvekili Necdet Tekin'in "Yüksek Öğretim Personel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi"nin de İçtüzüğü'nün 35 inci maddesi gereği tasarı ile birleştirilmesini öngören Komisyon üyelerimizin önergesi, Komisyonumuzun 15.5.2001 tarihinde yapılan 47 nci birleşiminde oylanarak kabul edilmiş, teklif ile birleştirilen tasarının söz konusu 4 üncü maddesi yeniden müzakere edilerek üzerinde değişiklik yapılmadan aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Ek : Alt Komisyon Raporu ve Metni.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Metin Şahin</i>	<i>Hayrettin Özdemir</i>	<i>Nihat Gökbulut</i>
Antalya	Ankara	Kırıkkale
Kâtip	Üye	Üye
<i>Cafer Tufan Yazıcıoğlu</i>	<i>Dengir Mir Mehmet Fırat</i>	<i>Gaffar Yakın</i>
Bartın	Adıyaman	Afyon
	(Muhalifim)	
Üye	Üye	Üye
Sait Açıba	<i>M. Zeki Sezer</i>	<i>Cengiz Aydoğan</i>
Afyon	Ankara	Antalya
(İmzada bulunamadı)		
Üye	Üye	Üye
<i>M. Güven Karahan</i>	<i>Hüseyin Arabacı</i>	Necati Yönder
Balıkesir	Bilecik	Bingöl
		(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
Zeki Ergezen	<i>Hayati Korkmaz</i>	<i>Oğuz Tezmen</i>
Bitlis	Bursa	Bursa
(İmzada bulunamadı)		(Muhalefet şerhim eklidir)
Üye	Üye	Üye
<i>Hakkı Duran</i>	<i>Hüseyin Karagöz</i>	Aslan Polat
Çankırı	Çankırı	Erzurum
	(Muhalefet şerhi eklidir)	(İmzada bulunamadı)

Üye Mehmet Sadri Yıldırım Eskişehir (İmzada bulunamadı)	Üye S. Metin Kalkan Hatay (İmzada bulunamadı)	Üye Mehmet Dönen Hatay (Muhalefet şerhim eklidir)
Üye Ali Er İçel Üye Celal Adan İstanbul (İmzada bulunamadı)	Üye Masum Türker İstanbul Üye Hasan Çalış Karaman	Üye Nesrin Nas İstanbul Üye Arslan Aydar Kars
Üye Mehmet Serdaroğlu Kastamonu Üye Süleyman Çelebi Mardin Üye Ş. Ramis Savaş Sakarya	Üye Necdet Tekin Kırklareli Üye Metin Ergun Muğla Üye Cevat Ayhan Sakarya (Muhalefet şerhi eklidir)	Üye Kemal Köse Kocaeli Üye Ahmet Kabil Rize Üye Mehmet Çakar Samsun
Üye Kemal Kabataş Samsun (Muhalefet şerhim eklidir)	Üye Lütfi Ceylan Tokat	Üye Bekir Gündoğan Tunceli

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA
MUHALEFET ŞERHİMİZDİR

Görüşülmekte olan “Yüksek Öğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısına” aşağıdaki nedenlerle muhalifiz.

1. Tasarı ile bütçede yer alan ödenekle sınırlı olmak üzere, öğrenci başına maliyetlerin % 30'unu aşmamak üzere vakıf yükseköğretim kurumlarına bütçeden yardım yapılması esası getirilmektedir. Yapılacak yardımı öğrenci seçme ve yerleştirme sisteminde kullanılan puan türlerini esas alarak ağırlıklandırmak, öğrenci başına sağlanacak desteğin dağıtımında bu esası bir anahtar olarak kullanmak prensibi esas alınmaktadır. Bütçeden yapılacak desteğin bu ilkelere göre yapılması objektif olmaktan ve eğitimde maliyete ve harcamaya dayalı kaliteyi teşvik etmekten uzak bir yaklaşımdır.

2. Öğrenci maliyetlerine dayalı ve sayısal, sözel ve eşit ağırlıklı puan türlerine göre verilecek yardımın % 15'le sınırlandırılması, diğer % 15'lik kısmın da, üniversitenin bir önceki yıl bütçesinde yer alan eğitim öğretim giderleri oranında dağıtılması sisteminin getirilmesi haklı, doğru ve eğitimde kaliteyi teşvik edecek bir düzenleme olacaktır.

Getirilen tasarı dağıtım esasları açısından objektif olmaktan uzak bir yapı sergilemektedir. Objektif, tutarlı ve amacına uygun bir yapı içermeyen tasarıya bu nedenle de muhalifiz.

Saygılarımızla arz ederiz.

1.5.2001

Kemal Kabataş
Samsun

Mehmet Dönen
Hatay

Oğuz Tezmen
Bursa

MUHALEFET ŞERHİ

4.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununda Değişiklik Yapan Kanun Tasarısı ile ilgili muhalefet şerhimiz:

1. Tasarı ile Kanunun Ek 18 inci maddesi değiştirilerek vakıf yüksek öğretim kurumlarına yapılan yardım miktarı yüzde elliden yüzde otuza düşürülmektedir.

1.8.1996 tarih ve 4160 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile getirilen değişiklik ile her yıl devlet üniversitelerinde örgün öğrenci başına düşen ödeneğin yüzde ellisi kadar yardım, vakıf yüksek öğretim kurumlarında okuyan öğrenci sayısı dikkate alınarak, bu üniversitelere verilmekte idi. Getirilen değişiklikle yardım miktarı yüzde otuza düşürülmektedir. Devletin 100 birim harcayarak yaptığı hizmeti yapan vakıf üniversitelere yapılan yardımın azaltılması vakıf üniversitelerin çalışmasını zorlaştırıcı bir tutumdur. Mevcut yüzde elli nispeti muhafaza edilmeli ve bu miktarı yüzde yüze kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmalı idi. Bu istikametteki bir önerimiz reddedilmiştir.

2. Ek 18 inci maddede halen meri olan hükme göre vakıf üniversiteleri merkezleri dışındaki illerde yüksek öğretim kurumları kurabilmektedir. Getirilen değişiklikle bu imkân kaldırılmaktadır. Vakıf üniversitelerin eğitim hizmetlerini yayması engellenmektedir.

3. Tasarı eğitimde devlet tekelciliğini güçlendirme anlayışının bir neticesidir. Bu anlayış eğitimi ve ilmi çalışmaları zayıflatan ve başarısız kılan bir anlayıştır. Devlet, üniversitelerini iyi yönetememektedir. Bunun neticesi olarak öğretim üyeleri ayrılmakta ve vakıf üniversiteleri tercih etmektedirler.

Devlet üniversitelerinde bir profesörün maaşı bugün 500 dolara düşmüştür.

YÖK'ün despot uygulamaları neticesinde akademik hürriyetleri baskı altında kalan öğretim üyeleri, ömürlerini verdikleri devlet üniversitelerinden ayrılmaktadırlar.

Devlet üniversitelerindeki huzursuzluk TBMM Araştırma Komisyonu raporuna da girmiştir ve Meclis gündemindedir.

Yüksek öğretim kurumlarından beklenen, gençlerimizi ahlaki ve mesleki sahada dünya şartlarında yüksek vasıflı olarak yetiştirmek ve ilmi ve teknolojik çalışmalar için uygun şartları hazırlamak ve teşvik etmektir. Türkiye'nin geleceği bu sahadaki başarıya bağlıdır.

Bazı vakıf üniversitelerinin başarılı çalışmalar ortaya koydukları görülürken diğerlerini de başarılı kılabilecek desteği vermek yerine çalışmalarını zorlaştırıcı anlayışı anlamak mümkün değildir. Bu üniversitelerde eğitim standardının yükseltilmesi için denetim ve destek birlikte uygulanmalıdır.

2.5.2001

Cevat Ayhan
Sakarya

Hüseyin Karagöz
Çankırı

Dengir Mir Mehmet Fırat
Adıyaman

Alt Komisyon Raporu

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca 13.12.2000 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 20.12.2000 tarihinde tali komisyon olarak Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Yüksek Öğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 25.4.2001 tarihli 42 nci birleşiminde görüşülmeye başlanmış ancak, tasarının tümü üzerinde yapılan müzakerelerde konuya ilişkin değişik görüş ve önerilerde bulunulması nedeniyle tasarının oluşturulacak bir alt komisyonunda daha ayrıntılı bir şekilde incelenmesi kabul edilmiştir.

Oluşturulan Alt Komisyonun 27.4.2001 tarihinde yapmış olduğu çalışmalar sonucunda;

– 4618 sayılı Kanun ile Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kurumları ile esenlendirme tesislerinde çalışan personelin döner sermayeden alabileceği pay oranları yeniden düzenlenmiş ancak üniversitelerde emsal görev yürüten personelin alabileceği döner sermaye payı düşük kalmıştır. Oranın eşitlenmesi ve farklılığın giderilebilmesini teminen 2547 sayılı Kanununun 58 inci maddesinin değişikliği yapılmasına ilişkin düzenlemenin Tasarıya çerçeve 1 inci madde olarak eklenmesi,

– Tasarının 2547 sayılı Kanununun ek 18 inci maddesini değiştiren 1 inci maddesi, Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunca düzenlenen metin esas alınmak suretiyle müzakere edilmiş; maddenin birinci fıkrasında geçen “amacıyla” ibaresinden sonra gelmek üzere “bütçede yer alan ödenekle sınırlı olmak üzere” ibaresi eklenmiş, ikinci fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere, vakıf üniversitelerinin öğrenci aldıkları programların tıp, mühendislik gibi maliyeti daha yüksek, ancak sosyal bilimler gibi maliyeti göreceli olarak daha düşük olanlarının öğrenci başına maliyet esasının kullanılarak yapılacak devlet yardımının belirlenmesinde, bu programlara öğrenci alınırken sosyal, sözel ve eşit ağırlık gibi puan türlerinin ağırlıklarının programların öğrenci eğitim maliyetini büyük ölçüde yansıtmamasından hareketle, vakıf üniversitelerinin eğitim kalitesinin yükseltilmesini teşvik etmek ve buna bağlı olarak yardım yapılabilmesini sağlayacak diğer kriterlere yer vermek, ayrıca gelişen ihtiyaç ve şartlara göre vakıf üniversitelerince açılacak programların ihtiyaca göre yönlendirilmesini teminen yapılacak devlet yardımı miktarının belirlenmesine esas olacak puan türleri ağırlıklarının % 20 oranında Yükseköğretim Kurulunca yükseltilmesine veya eksiltilmesine yetki verilmesine ilişkin hükümler ikinci fıkraya ilave edilmiş, 3 üncü fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinde yer alan “devlet üniversitelerinin” ibaresinin “tüm devlet üniversitelerinin” şeklinde düzenlenerek yanlış anlamaların önlenmesi amaçlanmış, 5 inci fıkrada yer alan, yapılacak yardımın zamanına ilişkin hükümün yeniden düzenlenmesi suretiyle konuya açıklık getirilmiş ve madde bu değişikliklerle, Tasarıda çerçeve 2 nci maddesi olarak yer alması,

– 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun; ikinci öğretimde ödenecek ek ders ücretine sınırlama getirilmesi suretiyle normal eğitimin aksamadan yürütülmesi, teorik ders dışı faaliyetlerin ek ders ücretinin hesaplanmasında dikkate alınarak, mevcut 11 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları ile öngörülen hükümlerin uygulamada tereddütlere yol açmaması amacıyla, değiştiren düzenlemelerin Tasarıya çerçeve 3 üncü madde olarak eklenmesi,

– Tasarının yürürlük maddesi Tasarıda meydana gelen değişiklik nedeniyle yeniden düzenlenerek 4 üncü madde olarak, yürürlüğe ilişkin maddenin ise Tasarıya 5 inci madde olarak ilave edilmesi,

Kabul edilmiştir.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmek üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan

Necdet Tekin

Kırklareli

Ahmet Kabil

Rize

Metin Ergun

Muğla

Kemal Kabataş

Samsun

(İmzada bulunamadı)

Sait Açıba

Afyon

ALT KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ METİN
YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU İLE YÜKSEKÖĞRETİM PERSONEL KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. – 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 58 inci maddesinin (a) fıkrasının dördüncü bendindeki “her türlü tazminat toplamının” ibaresi “her türlü tazminat (makam ve temsil tazminatı hariç) toplamının” şeklinde, “% 50’sini geçemez” ibaresi “% 80’ini (% 80 oranı işin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane ve acil serviste çalışan sağlık personeli için % 50’sine kadar artırılabilir) geçemez” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2. – Yüksek Öğretim Kanununun ek 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

“Ek Madde 18. – Vakıflar tarafından kurulmuş yükseköğretim kurumlarının giderlerine katkıda bulunmak amacıyla; bütçede yer alan ödenekle sınırlı olmak üzere, ilgili vakıf yükseköğretim kurumunun müracaatı, Yükseköğretim Kurulunun görüşü ve Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Maliye Bakanlığınca Devlet yardımı yapılabilir.

Yapılacak Devlet Yardımı : Devlet yükseköğretim kurumlarına o yıl tahsis edilen toplam bütçe ödeneklerinin örgün öğrenci sayısına bölünmesiyle elde edilen tutarın, ilgili vakıf yükseköğretim kurumunda okuyan örgün öğrenci sayısı ile çarpılması sonucu bulunulacak miktarın yüzde otuzunu geçemez. Ancak, bu miktarın üniversitelere dağıtımı; öğrenci seçme ve yerleştirme sisteminde kullanılan sayısal (% 50), sözel (% 20) ve eşit ağırlıklı (% 30) puan türlerinin parantez içinde gösterilen ağırlıkları dikkate alınarak, üniversitenin toplam örgün öğrenci sayısına göre yapılır. Yükseköğretim Kurulu bu oranları % 20 oranında yükseltmeye veya eksiltmeye yetkilidir. En az iki yıl eğitim-öğretim yapmış olan vakıf üniversiteleri Devlet yardımı almak amacı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına müracaat ederler.

Vakıf yükseköğretim kurumlarına Devlet yardımının yapılabilmesi için bu kurumların;

- a) En az iki eğitim-öğretim yılını tamamlamış olması,**
- b) Öğrencilerin en az yüzde on beşine eğitim-öğretim masraflarını karşılayacak düzeyde tam burs vermesi,**
- c) Öğrenci alınan her lisans programı için, öğretim üyesi yetiştirmek amacıyla, vakıf üniversitelerince seçilerek Yükseköğretim Kurulu tarafından yurt içinde veya yurt dışında belirlenen üniversitelere yerleştirilen ve izlenen doktora öğrencilerine, kontenjanı 50’ye kadar olan programlar için 1 öğrenciye, 50 ile 100 arasında olan programlar için 2 öğrenciye ve kontenjanı 100’den fazla olan programlar için 3 öğrenciye eğitim-öğretim ve diğer masraflarını karşılayacak düzeyde burs vermesi veya üniversitelerin bu doktora öğrencileri kadar, yurt dışında yerleşik Türk uyruklu öğretim üyesini en az bir eğitim-öğretim yılı sözleşmeli tam gün statüsünde çalıştırdığını Yükseköğretim Kuruluna belgelemesi,**
- d) Üniversitelerin lisans düzeyindeki örgün öğretim programlarında en az bir eğitim-öğretim yılı sözleşmeli tam gün statüsünde çalışan (kısmî statüde görevli, ek ders veya diğer üniversitelerden görevlendirme suretiyle çalışanlar hariç) öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısının, bu esasa göre hesaplanan tüm Devlet üniversitelerinin öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısının ortalamasına eşit veya daha az olması,**

e) Üniversitelerarası Kurulca görevlendirilen komisyonca yapılacak değerlendirme sonucunda; bir önceki yıl sonu itibarıyla tespit edilen tanınmış bilimsel dergilerde, üniversitede en az bir eğitim-öğretim yılı sözleşmeli tam gün statüsünde çalışan (kısmî statüde görevli, ek ders veya diğer üniversitelerden görevlendirme suretiyle çalışanlar hariç) öğretim üyesi başına düşen yayın sayısı bakımından, bu esasa göre sıralanan tüm Devlet üniversitelerinin ilk yarısına girecek durumda olması,

f) Öğrenci seçme ve yerleştirme sisteminde sayısal, sözel ve eşit ağırlığa göre, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezince o yıl yerleştirilen örgün öğretim öğrencileri arasında ilk yüzde beşe giren öğrenci almış olması ve üniversitenin örgün öğretim programları toplam öğrenci kontenjanı ile her bir puan türünün ikinci fıkrada belirtilen göreceli önemini yansıtan ağırlıkları dikkate alınarak yapılan değerlendirmede, bu esasa göre sıralanan tüm Devlet üniversitelerinin ilk yarısına girmesi,

Şartlarından asgarî (a), (b), (c) ve (d) bentlerini yerine getirmeleri halinde Devletçe yapılır. Buna göre, ikinci fıkrada belirtilen miktarın;

– (a), (b), (c), (d), (e) ve (f) bentlerinde sayılan tüm şartları yerine getiren vakıf yükseköğretim kurumlarına tamamına kadar,

– Asgarî şartlardan (a), (b), (c) ve (d) bentlerinin yanısıra (e) veya (f) bentlerinden birini yerine getiren vakıf yükseköğretim kurumlarına yüzde seksenine kadar,

– Sadece asgarî şartları yerine getiren vakıf yükseköğretim kurumlarına yüzde altmışına kadar,

Devlet yardımı verilir. Asgarî şartları yerine getiremeyen vakıf yükseköğretim kurumlarına Devlet yardımı yapılmaz.

Bu maddede belirtilen azamî ve asgarî düzeyler arasında yer alan vakıf yükseköğretim kurumlarına yapılacak yardım miktarı, Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılacak değerlendirme esas alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilir. Vakıf yükseköğretim kurumlarına yapılacak yardım her yılın en geç Ekim ayı sonuna kadar iki eşit taksit halinde ödenir.

Yardım alan vakıf yükseköğretim kurumu her yıl Nisan ayı sonuna kadar bir önceki yılın gelir ve giderlerini Maliye Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ile Yükseköğretim Kuruluna göndermek zorundadır.

Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili olarak vakıf yükseköğretim kurumlarından her türlü belge ve bilgiyi istemeye ve gerektiğinde merkez denetim elemanları vasıtasıyla denetim ve inceleme yaptırmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 3. – 11.10.1983 tarihli ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanununun değişik 11 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 11. – 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 36 ncı maddesine göre haftalık okutulması mecburî ders yükü saati dışında, kısmî statüde bulunanlar dahil öğretim elemanlarına görev unvanlarına göre aşağıda belirlenen mecburî ve isteğe bağlı dersler ve diğer faaliyetler için bu ders ve faaliyetlerin haftalık ders programında yer alması ve fiilen yapılması şartıyla normal öğretimde en çok 20 saate kadar, ikinci öğretimde ise en çok 10 saate kadar ek ders ücreti ödenir. Ders yüklerinin tamamlanmasında öncelikle normal örgün öğretimde verilen ders ve faaliyetler dikkate alınır.

Öğretim elemanlarının teorik derslerle yaptıkları uygulama, yönettikleri tez, seminer ve doktora çalışmalarının ve ara sınavların ne ölçüde ders yükünden sayılacağı, Yükseköğretim Kurulunca belirlenir. Ara sınavlar için Yükseköğretim Kurulunca öğrenci sayısı gözönünde bulundurulmak suretiyle tespit edilecek ders yükü beş saati, diğer faaliyetler için belirlenecek ders yükü ise bir saati geçemez. Teorik dersler dışındaki faaliyetlerin ders yükünün tamamlanmasından sonraki kısmı ek ders ücretinin hesabında dikkate alınır. Ancak mecburî ders yükünün tamamlanmasında ve ek ders ücretinin hesabında, teorik dersler dışındaki faaliyetlerin haftalık en fazla 10 saatlik kısmı dikkate alınır, kalan kısmı ise maaş karşılığı sayılır.”

MADDE 4. – Bu Kanunun;

– 1 inci maddesi ile 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 58 inci maddesinin (a) fıkrasının dördüncü bendinin değiştirilmesini öngören düzenleme yayımını izleyen aybaşından geçerli olmak üzere,

– 2 nci maddesi ile değiştirilen 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun ek 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendi 1.1.2002 tarihinde, diğer hükümleri ise 1.1.2001 tarihinden geçerli olmak üzere,

– 3 üncü maddesi ile 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanununun değişik 11 inci maddesi ile ilgili düzenlemeler yayımını izleyen aybaşından geçerli olmak üzere,

– Diğer maddeleri ise,

Yayımlı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN
YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TASARISI

MADDE 1. — 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 18 inci maddesinin yedinci fıkrasının (c) bendi ile sekizinci fıkrasında geçen “yukarıda belirlenen esaslara göre” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Bülent Ecevit

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.
<i>D. Bahçeli</i>	<i>H. H. Özkan</i>	<i>M. Yılmaz</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>R. Önal</i>	<i>Prof. Dr. T. Toskay</i>	<i>M. Keçeciler</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı V.
<i>Prof. Dr. Ş. S. Gürel</i>	<i>F. Bal</i>	<i>M. C. Ersilmer</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>M. Yılmaz</i>	<i>Prof. Dr. R. Mirzaoğlu</i>	<i>R. K. Yücelen</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı V.
<i>H. Gemici</i>	<i>Prof. Dr. Ş. Üşenmez</i>	<i>R. K. Yücelen</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Adalet Bakanı V.
<i>F. Ünlü</i>	<i>Prof. Dr. A. Çay</i>	<i>H. H. Özkan</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı V.	Dışişleri Bakanı
<i>S. Çakmakoğlu</i>	<i>S. Oral</i>	<i>İ. Cem</i>
Maliye Bakanı	Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık ve İskân Bakanı
<i>S. Oral</i>	<i>M. Bostancıoğlu</i>	<i>K. Aydın</i>
Sağlık Bakanı V.	Ulaştırma Bakanı	Tarım ve Köy İşleri Bakanı
<i>K. Aydın</i>	<i>Prof. Dr. E. Öksüz</i>	<i>Prof. Dr. H. Y. Gökçalp</i>
Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	Sanayi ve Ticaret Bakanı	En. ve Tab. Kay. Bakanı
<i>Y. Olayan</i>	<i>A. K. Tanrikulu</i>	<i>M. C. Ersümer</i>
Kültür Bakanı	Turizm Bakanı	Orman Bakanı
<i>M. İ. Talay</i>	<i>E. Mumcu</i>	<i>Prof. Dr. N. Çağan</i>
	Çevre Bakanı	
	<i>F. Aytekin</i>	

KIRKLARELİ MİLLETVEKİLİ NECDET TEKİN'İN TEKLİFİ
YÜKSEKÖĞRETİM PERSONEL KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1. – 11.10.1983 tarihli ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanununun değişik 11 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 11. – 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 36 ncı maddesine göre haftalık okutulması mecburî ders yükü saati dışında, kısmî statüde bulunanlar dahil öğretim elemanlarına göre unvanlarına göre aşağıda belirlenen mecburî ve isteğe bağlı dersler ve diğer faaliyetler için bu ders ve faaliyetlerin haftalık ders programında yer alması ve fiilen yapılması şartıyla normal öğretimde en çok 20 saate kadar, ikinci öğretimde ise en çok 10 saate kadar ek ders ücreti ödenir. Ders yüklerinin tamamlanmasında öncelikle normal örgün öğretimde verilen ders ve faaliyetler dikkate alınır.

Öğretim elemanlarının teorik derslerle yaptıkları uygulama, yönettikleri tez, seminer ve doktora çalışmalarının ve ara sınavların ne ölçüde ders yükünden sayılacağı, Yükseköğretim Kurulunca belirlenir. Ara sınavlar için Yükseköğretim Kurulunca öğrenci sayısı gözönünde bulundurulmak suretiyle tespit edilecek ders yükü beş saati, diğer faaliyetler için belirlenecek ders yükü ise bir saati geçemez. Teorik dersler dışındaki faaliyetlerin ders yükünün tamamlanmasından sonraki kısmı ek ders ücretinin hesabında dikkate alınır. Ancak mecburî ders yükünün tamamlanmasında ve ek ders ücretinin hesabında, teorik dersler dışındaki faaliyetlerin haftalık en fazla 10 saatlik kısmı dikkate alınır, kalan kısmı ise maaş karşılığı sayılır.”

MADDE 2. – Bu Kanun 1.9.2001 tarihinde geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
**YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU İLE YÜKSEKÖĞRETİM PERSONEL KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI**

MADDE 1. — 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 48 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ders kitapları ve eğitim-öğretim araçlarının basılıp çoğaltılması

Madde 48. — Üniversitelerde ders kitapları, bilgisayar ve elektronik ortamlarda hazırlanan eğitim-öğretim ve uzaktan öğretim ilkelere göre oluşturulan her türlü materyal ilgili üniversite veya Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanır veya hazırlattırılır ve öğrencilere uygun bedelle satılır. Ders aracı olarak kullanılan kitap ve her türlü materyali öğretim elemanları kendi hesaplarına bastırılmaz ve çoğaltamazlar, bunlar ilgili üniversite tarafından basılır, bastırılır veya çoğaltılır. Ancak, başvurdukları eğitim-öğretim yılı içinde bastırılmayacağı, kurumun yönetim kurulunca yazılı olarak bildirilen kitapları kendilerinin bastırma hakları saklıdır.

Ders kitapları, bilgisayar ve elektronik ortamlarda hazırlanan eğitim-öğretim ve uzaktan öğretim ilkelere göre oluşturulan her türlü materyalle ilgili olarak uygulanacak esaslar ve ödenecek telif hakları Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulunca belirlenir.”

MADDE 2. — Yükseköğretim Kanununun 58 inci maddesinin (a) fıkrasının dördüncü bendindeki “her türlü tazminat toplamının” ibaresi “her türlü tazminat (makam ve temsil tazminatı hariç) toplamının” şeklinde, “% 50’sini geçemez” ibaresi “% 80’ini geçemez. İşin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane ve acil serviste çalışan sağlık personeli için % 80 oranı, ayrıca % 50’sine kadar artırılabilir.” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3. — Yükseköğretim Kanununun ek 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

“Ek Madde 18. — Vakıflar tarafından kurulmuş yükseköğretim kurumlarının giderlerine katkıda bulunmak amacıyla; bütçede yer alan ödenekle sınırlı olmak üzere, ilgili vakıf yükseköğretim kurumunun müracaatı, Yükseköğretim Kurulunun görüşü ve Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Maliye Bakanlığınca Devlet yardımı yapılır.

Yapılacak Devlet Yardımı : Devlet yükseköğretim kurumlarına o yıl tahsis edilen toplam bütçe ödeneklerinin örgün öğrenci sayısına bölünmesiyle elde edilen tutarın, ilgili vakıf yükseköğretim kurumunda okuyan örgün öğrenci sayısı ile çarpılması sonucu bulunulacak miktarın yüzde otuzunu geçemez. Ancak, bu miktarın üniversitelere dağıtımı; öğrenci seçme ve yerleştirme sisteminde kullanılan sayısal (% 50), sözel (% 20) ve eşit ağırlıklı (% 30) puan türlerinin parantez içinde gösterilen ağırlıklar uygulanarak, üniversitenin toplam örgün öğrenci sayısına göre yapılır. Yükseköğretim Kurulu bu oranları yarısına kadar yükseltmeye veya eksiltmeye yetkilidir. En az iki yıl eğitim-öğretim yapmış olan vakıf üniversiteleri Devlet yardımı almak amacı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına müracaat ederler.

Vakıf yükseköğretim kurumlarına Devlet yardımının yapılabilmesi için bu kurumların;

- a) En az iki eğitim-öğretim yılını tamamlamış olması,
- b) Öğrencilerin en az yüzde on beşine eğitim-öğretim masraflarını karşılayacak düzeyde tam burs vermesi,

c) Öğrenci alınan her lisans programı için, öğretim üyesi yetiştirmek amacıyla, vakıf üniversitelerince seçilecek Yükseköğretim Kurulu tarafından yurt içinde veya yurt dışında belirlenen üniversitelere yerleştirilen ve izlenen doktora öğrencilerine, kontenjanı 50'ye kadar olan programlar için 1 öğrenciye, 50 ile 100 arasında olan programlar için 2 öğrenciye ve kontenjanı 100'den fazla olan programlar için 3 öğrenciye eğitim-öğretim ve diğer masraflarını karşılayacak düzeyde burs vermesi veya üniversitelerin bu doktora öğrencilerinin sayısı kadar, yurt dışında yerleşik Türk uyruklu öğretim üyesini en az bir eğitim-öğretim yılı sözleşmeli tam gün statüsünde çalıştırdığını Yükseköğretim Kuruluna belgelemesi,

d) Üniversitelerin lisans düzeyindeki örgün öğretim programlarında en az bir eğitim-öğretim yılı sözleşmeli tam gün statüsünde çalışan (kısmî statüde görevli, ek ders veya diğer üniversitelerden görevlendirme suretiyle çalışanlar hariç) öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısının, bu esasa göre hesaplanan tüm Devlet üniversitelerinin öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısının ortalamasına eşit veya daha az olması,

e) Üniversitelerarası Kurulca görevlendirilen komisyonca yapılacak değerlendirme sonucunda; bir önceki yıl sonu itibarıyla tespit edilen tanınmış bilimsel dergilerde, üniversitede en az bir eğitim-öğretim yılı sözleşmeli tam gün statüsünde çalışan (kısmî statüde görevli, ek ders veya diğer üniversitelerden görevlendirme suretiyle çalışanlar hariç) öğretim üyesi başına düşen yayım sayısı bakımından, bu esasa göre sıralanan tüm Devlet üniversitelerinin ilk yarısına girecek durumda olması,

f) Öğrenci seçme ve yerleştirme sisteminde sayısal, sözel ve eşit ağırlığa göre, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezince o yıl yerleştirilen örgün öğretim öğrencileri arasında ilk yüzde beşe giren öğrenci almış olması ve üniversitenin örgün öğretim programlarına o yıl yerleştirilen toplam öğrenci sayısı ile her bir puan türünün ikinci fıkrada belirtilen göreceli önemini yansıtan ağırlıkları dikkate alınarak yapılan değerlendirmede, bu esasa göre sıralanan tüm Devlet üniversitelerinin ilk yarısına girmesi,

Şartlarından asgarî (a), (b), (c) ve (d) bentlerini yerine getirmeleri gerekmektedir. Buna göre, ikinci fıkrada belirtilen miktarın;

– (a), (b), (c), (d), (e) ve (f) bentlerinde sayılan tüm şartları yerine getiren vakıf yükseköğretim kurumlarına tamamına kadar,

– Asgarî şartlardan (a), (b), (c) ve (d) bentlerinin yanısıra (e) veya (f) bentlerinden birini yerine getiren vakıf yükseköğretim kurumlarına yüzde seksenine kadar,

– Sadece asgarî şartları yerine getiren vakıf yükseköğretim kurumlarına yüzde altmışına kadar,

Devlet yardımı verilir. Asgarî şartları yerine getiremeyen vakıf yükseköğretim kurumlarına Devlet yardımı yapılmaz.

Bu maddede belirtilen azamî ve asgarî düzeyler arasında yer alan vakıf yükseköğretim kurumlarına yapılacak yardım miktarı, Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılacak değerlendirme esas alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilir. Vakıf yükseköğretim kurumlarına yapılacak yardım her yılın en geç Ekim ayı sonuna kadar iki eşit taksit halinde ödenir.

Yardım alan vakıf yükseköğretim kurumu her yıl Nisan ayı sonuna kadar bir önceki yılın gelir ve giderlerini Maliye Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ile Yükseköğretim Kuruluna göndermek zorundadır.

Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili olarak vakıf yükseköğretim kurumlarından her türlü belge ve bilgiyi istemeye ve gerektiğinde merkez denetim elemanları vasıtasıyla denetim ve inceleme yaptırmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 4. – 11.10.1983 tarihli ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanununun değişik 11 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 11. – 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 36 ncı maddesine göre haftalık okutulması mecburî ders yükü saati dışında, kısmî statüde bulunanlar dahil öğretim elemanlarına görev unvanlarına göre aşağıda belirlenen mecburi ve isteğe bağlı dersler ve diğer faaliyetler için bu ders ve faaliyetlerin haftalık ders programında yer alması ve fiilen yapılması şartıyla normal öğretimde en çok 20 saate kadar, ikinci öğretimde ise en çok 10 saate kadar ek ders ücreti ödenir. Ders yüklerinin tamamlanmasında öncelikle normal örgün öğretimde verilen ders ve faaliyetler dikkate alınır.

Öğretim elemanlarının teorik derslerle yaptıkları uygulama, yönettikleri tez, seminer ve doktora çalışmalarının ve ara sınavların ne ölçüde ders yükünden sayılacağı, Yükseköğretim Kurulunca belirlenir. Ara sınavlar için Yükseköğretim Kurulunca öğrenci sayısı gözönünde bulundurulmak suretiyle tespit edilecek ders yükü beş saati, diğer faaliyetler için belirlenecek ders yükü ise bir saati geçemez. Teorik dersler dışındaki faaliyetlerin ders yükünün tamamlanmasından sonraki kısmı ek ders ücretinin hesabında dikkate alınır. Ancak mecburî ders yükünün tamamlanmasında ve ek ders ücretinin hesabında, teorik dersler dışındaki faaliyetlerin haftalık en fazla 10 saatlik kısmı dikkate alınır, kalan kısmı ise maaş karşılığı sayılır.”

MADDE 5. – Bu Kanunun;

– 2 nci maddesi yayımını izleyen ay başında,

– 3 üncü maddesiyle düzenlenen 2547 sayılı Kanunun ek 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendi 1.1.2002 tarihinde, diğer hükümleri 1.1.2001 tarihinde,

– 4 üncü maddesi 1.9.2001 tarihinde,

– Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

Yürürlüğe girer.

MADDE 6. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

